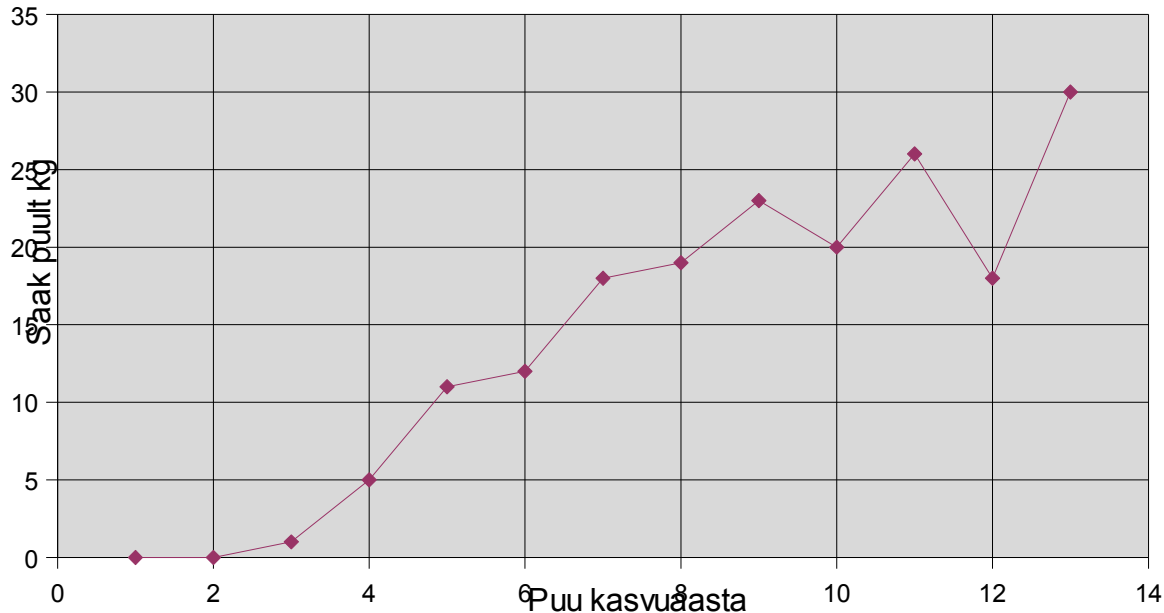

14. Saagi hooldamine (P:16)

1. Perioodiline viljakandvus (TA:5)

- Kujunemine suureneval viljakandeperioodil

Perioodilise viljakandvuse kujunemine õunapuul

- **Tekkepõhjused** (õiepuungade tekkimise ja viljade arenemise fenofaaside ajaline kattumine, saagi hävimine ühel aastal) (TA:tabel 3.4)
- **Hoblini indeks** (perioodilisuse arvuline väljend) = kahe naaberaasta saakide vahe / kahe naaberaasta saakide summa
- **Perioodilisuse vähendamine** (sortide valik, diferentseeritud väetamine ja niisutamine, lõikamine enne saagirikast suve, saagi harvendamine)

2. Kevadised öökülmad

- **Generatiivelundite külmataluvus** (TA:tabel 4.6) Võrdle õie ja viljahakatisse külmataluvust. Millega on tulemus seletatav? Vaata ka TA:jooniseid 3.7 ja 7.8.
- **Öökülma ennustamine** (temperatuuride vahe ning kastepunkti meetod, oht on suurem pilvede puudumise, kuiva õhu ja tuulevaikuse korral)
- **Kahjustuste ennetamine** (aed rajada väiksema öökülmaohuga alale, eelistada hiljem õitsevaid sorte) Kuidas mõjutab öökülmaohtu maakasutus?
- **Taimede kaitsmine öökülmade eest** (vihmutamine, õhu segamine, suitsukate) Miks need võtted aitavad?

3. Tolmeldamine ja kahjustajate tõrje

- **Mesilasperede toomine reatstesse** 1-2 peret hektari kohta
- **Mesilaste dresseerimine** - pritsitakse õitsvaid taimi 8% suhkrulahusega (Pollis saadi ploomipuudel 25-60 kg enamsaaki 1 kg suhkruga kohta) või söödetakse suhkrulahusega, milles on leotatud tolmeldatava taimede õisi.
- **Õielõikajad** (õunviljalistel) ning **ploomivaablased** vajavad õievaesel kevadel hoolikat tõrjet. Õierikkal aastal mõjuvad need kahjurid saaki harvendavalt.

4. Saagi harvendamine

- **Viljapuude harvendamine ja noorendamine** saagirikka aasta kevadtalvel.
- **Käsitsi** – pärast juunivarisemist eemaldatakse kehvemaid viljahakatisi. Vilja kohta peaks jääma 40 lehte.
- **Õite harvendamine** – täieliku õitsemise 2. päeva õhtul pritsitakse kemikaalidega, mis põletavad emakasuudmeid ja kroonlehti.
- **Viljahakatisete keemiline harvendamine** – 1-3 nädalat pärast õitsemist pritsitakse kasvuainetega, mille mõjul varisevad kehvemini viljastunud viljahakatised.

5. Okste murdumise vältimine

- **Abinõud toetamisvajaduse vähendamiseks** (tugeva võraga sordid ja tugeva ehitusega võra). Millised omadused iseloomustavad tugevat võra? Milliste võtetega välditakse liigsuurt saaki?
- **Alalised toed.** Mis on spaleerid? Milliseid võimalusi kasutatakse kääbuspuudel ja milliseid tugevakasvulistes aedades? Kuidas tuleks toetada murdumisohus olevat jämedat oksa?
- **Ajutised toed.** Millal ja kuidas tuleb okstele panna tugesisid?

Koostati 23.10.2010

Viimati muudeti 04.09.2012